

Dekanát UPJŠ LF, Trieda SNP 1, 040 11 Košice
tel.: +421 (055) 642 81 51, fax: +421 (055) 642 81 51, IČO: 00397768
PR manažérka: RNDr. Jaroslava Oravcová
Tel: +421 (55) 640 2793, 234 3220, mobil: 0907 776 442
e-mail: jaroslava.oravcova@upjs.sk web: www.medic.upjs.sk

TLAČOVÁ SPRÁVA

28. septembra 2012

Na Ústave anatómie UPJŠ LF sa koná 6. košický kurz regionálnej anestézie – cenné praktické zručnosti získavajú anestéziológovia aj v pitevni na kadáveroch

Počas včerajšieho dňa a dnes prebieha dvojdňový Košický kurz regionálnej anestézie, ktorý organizuje I. klinika anestéziológie a intenzívnej medicíny UPJŠ LF a UNLP v spolupráci Ústavom anatómie UPJŠ LF, so zahraničnými partnermi a Spoločnosťou pre kriticky chorých pod záštitou Slovenskej spoločnosti anestéziológie a intenzívnej medicíny. Jeho súčasťou sú prednášky a praktické návčiny na telách darcov v pitevni na Anatomickom ústave Lekárskej fakulty UPJŠ na Šrobárovej 2 v Košiciach a zúčastňuje sa ho 20 frekventantov a 12 prednášajúcich, vrátane troch hostí zo zahraničia.

Ústrednou témou odborného podujatia sú periférne nervové bloky – umŕtvenie končatín alebo trupu bez použitia celkovej alebo spinálnej anestézie. Podľa slov prednostu I. kliniky anestéziológie a intenzívnej medicíny UPJŠ LF doc. MUDr. Jozefa Firmenta, PhD. sa jedná o pomerne bezpečné techniky umŕtvenia, no mimoriadne náročné na znalosť anatómie. „*Vyžaduje sa pri nich využitie nových technológií - elektrostimulácie alebo ultrazvuku, pričom elektrostimulácia dokáže `pošteklit` nerv a tým zistiť, na ktoré miesto je najúčinnnejšie podať anestéziu a ultrazvukom zasa `vidíme` do tela pacienta a tak nájdeme najvhodnejšie miesto podania látky a jej šírenia,*“ konštatuje doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.

Obe techniky umožňujú lokálne umŕtvenie častí tela pacienta pri operácii bez celkového zaťaženia organizmu alebo s výrazne menším zaťažením. Lokálna anestézia sa podáva do blízkosti periférnych nervov vzdialených od miechy a znecitlivujúca látka zablokuje pociťovanie bolesti v určitej časti tela, pričom pacient môže byť počas operačného

zároku pri vedomí. Výkony v regionálnej anestézii sa môžu realizovať aj s uspaním pacienta, pričom veľkou výhodou sú podstatne nižšie dávky anestetík, než pri celkovej anestézii.

„Využitie ultrazvuku a elektrostimulačného pera pomáha presne a bezbolestne lokalizovať príslušný nerv. Ultrazvukový prístroj zobrazuje na obrazovke detailné zloženie ľudského tela od drobných ciev až po nervové uzly. Elektróda vydávaným elektrickým napätím, ktoré cez kožu stimuluje nerv, ho zasa pomôže nájsť za pomoci ‚chvenia‘ zodpovedajúcej svalovej skupiny. Nájdenie nervu inervujúceho príslušnú časť tela umožňuje cielenejšie podávanie anestetík, ich rýchlejší účinok a použitie menších dávok anestetík. Takéto výkony však zvládnu iba skúsení anesteziológovia disponujúci vynikajúcimi poznatkami z anatómie. A tie získavajú na podobných workshopoch, akým je 6. košický kurz regionálnej anestézie, kde môžu získať potrebnú zručnosť pri hľadaní konkrétnych nervov,“ vysvetľuje doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.

Organizátormi workshopu sú doc. MUDr. Jozef Firment, PhD., MUDr. Peter Merjavý, PhD., EDRA, CETC a prof. MUDr. Darina Kluchová, PhD. Poznatky, ktoré na ňom účastníci získajú, uplatnia v praxi, najmä pri operačných zárokoch na končatinách, napríklad po lyžiarskych zlomeninách, vyklbených ramenách, operácii vybočených palcov na nohách či replantačných zárokoch po amputačných poraneniach končatín.

Telá nebohých pomáhajú zachraňovať životy tých, čo ešte žijú...

Neoceniteľnou skúsenosťou je pre anesteziológov nácvik potrebných zručností v pitevni, ktoré sa môže uskutočniť iba vďaka kadáverom, telám nebohých. Ľudí, ktorí ešte za života súhlasili s tým, že poskytnú po smrti svoju telesnú schránku na študijné účely Pochopenie pre takúto myšlienku má však menej ľudí, než by slovenskí anatómovia potrebovali.

„V mnohých západných krajinách sa správnou propagáciou tejto témy dosiahlo, že nemalo ľudí už počas svojho života podpíše súhlas s tým, aby bolo ich telo použité na študijné a vedecké účely a univerzity tak majú dostatok kadáverov. V našich zemepisných šírkach je táto téma zatiaľ na okraji záujmu a pre bežných ľudí je rozhodnutie darovať telo anatomickému ústavu dosť nepochopiteľné,“ hovorí prednostka Ústavu anatómie UPJŠ LF prof. MUDr. Darina Kluchová, PhD.

Študenti medicíny však nevyhnutne potrebujú spoznávať anatómiu ľudského tela – a nielen oni. Niekedy navštívi pitevňu aj chirurg, ktorý si potrebuje detailnejšie pozrieť nejakú časť tela pred ťažkou operáciou, napríklad pri zavádzaní nového postupu či pri nezvyčajnom poškodení nejakej časti tela pacienta. Takisto anesteziológovia si iba na ľudskom tele dokážu presne nacvičiť techniky vpichu ihly, ozrejmiť si, kde sa nerv nachádza, cez aké tkanivá sa k nemu dostanú, či ako obídu cievy a iné štruktúry. Toto im tak dokonale neumožní žiaden umelý model ľudského tela ani trojrozmerný počítačový program.

„Dokonalá znalosť ľudského tela sa nedá získať z učebníc ani počítačových programov, iba v pitevni na kadáveroch, ktoré slúžia v ústavoch anatómie najmä ako praktická učebná pomôcka pre študentov medicíny. A s tým bezprostredne súvisí otázka získavania tiel, ktorých máme nedostatok. V minulosti sme využívali na výučbu predovšetkým nevyzdvihnuté telá ľudí, ku ktorým sa po ich úmrtí nikto neprihlásil. V poslednom období sa však zavádza do praxe program darovania tiel, ktorý umožňuje slobodným rozhodnutím a legislatívnou formou umožniť ľuďom darovať ich telá po smrti vede. K tomu sa zväčša uchýľujú osamotení ľudia, ktorých by nemal kto pochovať, no čoraz častejšie aj ľudia, ktorých oslovila myšlienka, že môžu byť aj po svojej smrti veľmi užitoční,“ poznamenáva prof. MUDr. Darina Kluchová, PhD. a obracia sa širokú verejnú obec, aby spropagovala túto ušľachtilú myšlienku, pretože kadáverov majú anatómovia stále nedostatok.

„Darcov tiel stále nemáme dostatok. Slováci sú dosť konzervatívni a svoju úlohu zohráva aj náboženské presvedčenie – najmä staršia generácia neraz nepripúšťa, že by telo mohlo skončiť inak, ako pochované v zemi na cintoríne. No my sa snažíme osloviť ľudí na darovanie tela s ohľadom na to, že tak budú prospešní aj po smrti. Darovanie tela si na našom ústave vážime ako vysoko šľachetný čin a správame sa preto k nemu so všetkou úctou, ktorá mu prináleží. Naši laboranti odvádzajú veľmi precíznu prácu a majú vysoko profesionálny i ľudský prístup ku všetkým kadáverom. Ľudia sa preto nemusia pozerieť na darcovstvo tela s obavami, ako bude na ústave vyzeráť starostlivosť o ich telo. Naši zamestnanci k nim pristupujú s pietou a rovnako zaručujeme aj dôstojné správanie k telám zo strany študentov. Samozrejmosťou je pochopiteľne aj úplná anonymita totožnosti darcu,“ zdôrazňuje prof. MUDr. Darina Kluchová, PhD.

Darovať svoje telo je jednoduché – stačí spísať príslušné vyhlásenie a nechať ho overiť notárom. Telo samozrejme musí spĺňať aj podmienky zdravotného charakteru – nesmie byť infikované nebezpečným prenosným ochorením, napríklad vírusom HIV či tuberkulózou. Darované telo je po smrti darcu prevezené na ústav anatómie, kde sa začne používať až po niekoľkomesačnej konzervačnej príprave. Po použití telesných ostatkov na študijné a vedecké účely sa ústav postará o ich kremáciu.

Záujemcovia o darovanie svojho tela po smrti na študijné a výskumné účely môžu kontaktovať Ústav anatómie UPJŠ LF na Šrobárovej 2 v Košiciach telefonicky (+421 55) 234 32 15 alebo mailom na adrese: maria.orgonasova@upjs.sk

...

Anestézia predstavuje reverzibilný útlm nervového systému. Prejavuje sa stratou vedomia, či vyradením vnímania pri celkovej anestézii alebo vyradením reakcie zablokovanej časti tela na vonkajšie bolestivé podnety. Využíva sa na bezbolestné vykonávanie diagnostických a liečebných výkonov operačnej i neoperačnej povahy a podľa spôsobu použitia je buď celková (narkóza) alebo lokálna (regionálna, umŕtvenie).

Anestéziológia je medicínsky odbor zaoberajúci sa anestéziou.

I. klinika anestéziológie a intenzívnej medicíny UPJŠ LF sa v klinickom výskume zameriava na diagnostiku a liečbu ťažkej sepsy, na optimalizáciu umelej ventilácie u kriticky chorých, na podporu nutričného stavu kriticky chorých parenterálnou a enterálnou výživou, a špeciálne anestéziologické postupy pri operačných zákrokoch.

Kontakt: Trieda SNP 1, 040 11 Košice, (+421 55) 640 2819, 2819, kaim@lf.upjs.sk

Prednosta: doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.

Ústav anatómie UPJŠ LF sa vo vedecko-výskumnej činnosti zameriava na viaceré výskumné oblasti, pričom hlavnou témou je štúdium nadmerných dávok vitamínu A na nervový systém.

Kontakt: Šrobárova 2, 041 80 Košice, (+421 55) 234 32 15, maria.orgonasova@upjs.sk

Prednostka: prof. MUDr. Darina Kluchová, PhD.

*RNDr. Jaroslava Oravcová
PR manažérka*